

BIJLAGE 2 – Reacties omwonende

2018-105120

Nota van zienswijzen

Ontwerpbesluit omgevingsvergunning Zonnepark Goorseweg 26t Lochem

Inleiding

Het ontwerpbesluit omgevingsvergunning Zonnepark Goorsegweg 26t Lochem heeft met ingang van 15 maart 2018 gedurende zes weken ter inzage gelegen bij de publieksbalie, Hanzeweg 8 in Lochem en Hoofdstraat 45 in Gorssel. Tijdens de termijn kon een ieder over het ontwerpbesluit een zienswijze kenbaar maken bij het college van burgemeester en wethouders. In dit document zijn de ingekomen zienswijzen samengevat en van een reactie voorzien.

Ontvankelijkheid

De indieningstermijn verstreek op 25 april 2018. In totaal zijn twee zienswijze ingediend.

Zienswijzen

De volgende schriftelijke reacties zijn ontvangen naar aanleiding van de tervisielegging van het ontwerpbesluit omgevingsvergunning Zonnepark Goorsegweg 26t Lochem.

1. Stichting Twickel
Postbus 2
7490 AA Delden
2. Stichting Achmea Rechtsbijstand,
namens Maatschap Van den Berg
p.a. Postbus 4116
7320 AC Nijmegen

Samenvatting zienswijzen en gemeentelijke commentaar

Hieronder zijn de ingekomen zienswijzen naar aard en inhoud (verkort) weergegeven, met daaronder de gemeentelijke beoordeling.

1.

Naam: Stichting Twickel

Samenvatting zienswijzen:

In de zienswijzen wordt aangegeven dat de beoogde locatie van het zonnepark grenst aan het beschermd rijksmonument en buitenplaats Nettelhorst van stichting Twickel. Gerangschikt als monument zijn de historische tuin en parkaanleg, schuur, bouwhuis en ruïne. De stichting kan niet instemmen met de locatiekeuze en het gevoerde proces.

Het inzetten van kostbare open ruimte of vruchtbare landbouwgrond voor de productie van duurzame energie ziet de stichting als een allerlaatste stap. Verwezen wordt naar het stappenplan zonne-energie van het College van Rijksadviseurs.

Volgens de stichting voldoet het voorliggende plan niet aan de criteria van de gemeente voor zonne-energie.

- Er is geen sprake van een goed en tijdig gesprek met omwonenden. De stichting is door de initiatiefnemer in een laat stadium slechts ter informatie op de hoogte gebracht van het initiatief.
- Er is geen sprake van burgerparticipatie. Het voorliggende plan is te veel ingegeven vanuit particulier initiatief en niet vanuit zorgvuldige ruimtelijke ordening.
- Er is geen sprake van landschappelijke inpassing. De stichting is verzocht op haar grondgebied op belendende percelen medewerking te verlenen aan natuur- en landschapsontwikkeling. Verzocht wordt om aanvullende voorwaarden te stellen. Er is een voorstel opgesteld door landschapsarchitect Bierema.

Beoordeling zienswijze:

Zienswijze ontvankelijk: ja

Reactie gemeente:

Rijksmonument

Volgens de redengevende beschrijving en de bijbehorende kaart met de begrenzing van het beschermde rijksmonument Nettelhorst grenst het rijksmonument niet direct aan de locatie van het zonnepark. De afstand tussen het zonnepark en de meest dichtbijgelegen onderdeel van het rijksmonument (de meest westelijk gelegen laan) bedraagt circa 120 meter. Tussen het beschermde rijksmonument en het zonnepark liggen twee agrarische percelen, een provinciale weg en een waterloop. Dit neemt niet weg dat de nabijheid van de historische buitenplaats is meegenomen in de afweging. In paragraaf 4.11.2 van de ruimtelijke onderbouwing is beschreven dat gelet op de afstand tussen de planlocatie en de buitengrenzen van het rijksmonument er geen onevenredige effecten zijn te verwachten.

Stappenplan zonne-energie

In de zienswijze wordt aangegeven dat de stichting voorstander is van het stappenplan zonne-energie van de Commissie van Rijksadviseurs. Dit stappenplan is niet openbaar bekend gemaakt en kent derhalve geen algemene werking. Dit betekent dat de gemeente het stappenplan niet heeft kunnen betrekken bij het ontwerpbesluit omgevingsvergunning. De gemeente Lochem hanteert vergelijkbare stappen als het gaat om beleid voor de ontwikkeling van projecten voor duurzame energieopwekking. In het algemeen kan ten aanzien van het landschap het volgende worden gesteld. De gemeente Lochem zet bij de energietransitie in op een mix van bronnen: naast zon bijvoorbeeld ook windenergie en waterkracht. Iedere bron beïnvloedt het landschap op eigen wijze. Dit betekent dat het landschap gaat veranderen door energietransitie. Door een grens te stellen aan omvang zonne-energie stellen wordt ook een grens gesteld aan de omvang van de invloed op het landschap. De gemeente kent een opgave voor zonne-energie van nog geen 0,5% (100 hectare op 21.500 hectare) van Lochems grondgebied en minder dan 1% van het agrarisch grondgebied. In het uitvoeringsprogramma Klimaat en Energie is beschreven dat de energieopgave op eigen gebied moeten oplossen. Dat is een politiek besluit waarin besloten zit dat er landschappelijke veranderingen zullen optreden.

Door de geografische ligging van de onderstations (langs het Twentekanaal in Lochem en in Warnsveld) zullen grootschalige zonneparken rond die locaties zich geconcentreerd ontwikkelen. Daar zitten ook de afnemers, bijvoorbeeld de industrie langs het kanaal in Lochem.

Met het landschapsplan voor het zonnepark aan de Goorsegeweg is voldoende aandacht voor de inpassing van het zonnepark in het landschap, waarbij tevens wordt ingezet op structurele winst voor landschap. Meer kleinschalige zonne-installaties zullen zich ontwikkelen in het buitengebied, mede als gevolg van het gasloos bouwen. Dat zal meer verspreid over buitengebied plaatsvinden. Is goed inpasbaar, maar blijft zichtbaar.

Overleg met omwonenden

In de zienswijze wordt gesteld dat er geen sprake is van een goed en tijdig gesprek met omwonenden. Deze opvatting wordt niet gedeeld. Voor wat betreft het overleg met omwonenden zijn de volgende stappen ondernomen. De grondeigenaar heeft de direct aanwonenden in een vroegtijdig stadium (november 2017) geïnformeerd en betrokken bij het plan. Daarnaast is iedereen in de gelegenheid geweest kennis te nemen van het plan tijdens twee publieke bijeenkomsten die de initiatiefnemer heeft georganiseerd en die in de krant zijn aangekondigd. Deze bijeenkomsten hebben plaatsgevonden op 4 december en 18 december 2017. Ook heeft de grondeigenaar in januari 2018 een rondvraag gedaan bij de direct betrokkenen. De input uit deze stappen is door de initiatiefnemer meegenomen bij de aanvraag omgevingsvergunning van 23 januari 2018.

Burgerparticipatie

Het voorliggende plan is een particulier initiatief. In het plan worden een aantal mogelijkheden gedaan voor vormen van participatie die de initiatiefnemer voor het zonnepark in Lochem kan aanbieden en waarbij de maatschappij baat bij kan hebben. In overleg tussen initiatiefnemer, bewoners, energieco-

operaties en gemeente Lochem kunnen nadere afspraken gemaakt worden over de exacte invulling van de participatie.

Landschappelijke inpassing

De gemeente is van oordeel dat voldoende sprake is van landschappelijke inpassing: er worden geen landschappelijke elementen verwijderd, bestaande landschapselementen dragen voor een deel bij aan de landschappelijke inpassing (zoals de bomenrij langs de Heksenlaak), de zonnepanelen worden aan de zuid- en westzijde geplaatst achter een nieuw aan te planten struweelhaag en er worden akkerstroken aangelegd.

Indien de stichting medewerking verleend aan natuur- en landschapsontwikkeling op de belendend percelen ziet de gemeente dit als een plus op de landschappelijke inpassing van het zonnepark, vooral ten zuiden van het zonnepark. De maatregelen op de belendende percelen zijn niet noodzakelijk voor de haalbaarheid van het plan.

Bij de zienswijze is een alternatieve landschappelijke inpassing voorgesteld. De gemeente Lochem waardeert de tijd en moeite die hierin is gestoken. Het alternatieve voorstel bestaat uit bruikbare elementen. Daarom is het voorstel besproken met de grondeigenaar en de initiatiefnemer. Zijn zij welwillend om bekijken of en welke elementen een plek kunnen krijgen, met name als het gaat om de landschappelijke versterking van het erf. Voor de landschappelijke versterking van het erf heeft nog geen nader uitwerking plaatsgevonden. De eerste ideeën zijn dat de landschappelijke versterking van het erf plaatsvindt door het aanleggen van opgaande beplanting rondom de bestaande bebouwing op het perceel Goorseweg 26. Voor het aanleggen van opgaande beplanting binnen het bouwvlak is geen omgevingsvergunning vereist; voor de beplanting waarop de subsidieregeling erfbeplanting van toepassing is geldt een instandhoudingstermijn.

2.

Naam: Stichting Achmea Rechtsbijstand

Samenvatting zienswijzen:

Bedrijf

De maatschap is gevestigd op het adres Kappellendwarsweg 4 in Lochem. In de zienswijze wordt aangegeven dat gevreesd wordt voor problemen door het zonnepark voor wat betreft het bedrijf dat slechts op een geringe afstand van het park is gesitueerd. De zonnepanelen produceren erg veel warmte. De lucht wordt op slechts een geringe afstand van het bedrijf van cliënten erg warm en kan indien de lucht opwarmt tot 30 dan wel 35 graden leiden tot verstikking van de dieren in de dierenverblijven. Het bedrijf hoeft in de bedrijfsvoering geen rekening te houden met de komst van het onderhavige zonnepark.

Het college had dit aspect nader moeten onderzoeken en een grotere afstand tot het bedrijf in acht moeten nemen voor wat betreft de locatie van het zonnepark. In elk geval een zodanige afstand dat de warme lucht afkomstig van de panelen geen invloed kan hebben op het welzijn van de dieren in de bedrijfsopstallen van het bedrijf. De onderhavige afstand is te gering en zal leiden tot aantasting van het dierenwelzijn van de dieren en het ergste geval zelfs tot sterfte daarvan. In de onderhavige besluitvorming is met het voornoemde ter onrecht in het geheel geen rekening gehouden. Dit maakt het besluit op dit punt onvoldoende is gemotiveerd en derhalve geen stand kan houden.

Landschappelijke waarden

In de zienswijze wordt aangegeven dat een zonnepark in strijd is met het ter plaatse geldende bestemmingsplan en de geldende bestemmingen. Er kan geen ontheffing worden verleend, aangezien als gevolg daarvan de ter plaatse voorkomende landschapswaarden onevenredig zullen worden aangetast. En het zonnepark draagt niet bij aan de desbetreffende cultuurhistorische, landschappelijke en natuurlijke waarden. Het zonnepark tast de uitstraling van het buitengebied in vergaande mate aan en

levert geen positieve bijdrage aan voornoemde waarden maar doet daaraan in ernstige mate afbreuk. Door de onderhavige vergunning zullen gebieden met agrarisch en natuurlijke waarde in omvang afnemen, hetgeen een ongewenste ruimtelijke ontwikkeling is in het agrarisch buitengebied.

Klimaatakkoord

In de zienswijze wordt aangegeven dat het verlies aan agrarisch grond een schending is van artikel 2 van het Klimaatakkoord. Dit wil zeggen het opwekken van duurzame energie mag niet, zoals nu het geval is, ten kosten gaan van de voedselproductie als gevolg van verlies van agrarisch gronden.

Weigeren vergunning

Gevraagd wordt om de vergunning te weigeren en de kosten voor rechtsbijstand te vergoeden op grond van artikel 7:15 van de Algemene wet bestuursrecht.

Beoordeling zienswijze:

Zienswijze ontvankelijk: ja (de pro forma zienswijze is tijdig aangevuld)

Reactie gemeente:

Bedrijf

De afstand tussen het agrarisch bouwblok van het bedrijf en het zonnepark bedraagt circa 60 meter; de afstand tot de bedrijfsbebouwing bedraagt circa 95 meter. In de ruimtelijke onderbouwing behoren de bij de aanvraag omgevingsvergunning is een motivering opgenomen ten aanzien van het onderwerp warmteontwikkeling. Het onderwerp warmteontwikkeling is derhalve betrokken bij de zorgvuldige afweging in het kader van het ontwerpbesluit omgevingsvergunning. Voor het onderwerp warmteontwikkeling is geen wet- of/of regelgeving van toepassing. Wel is gekeken naar enkele studies die de mogelijke effecten in kaart hebben gebracht. Conclusie is dat een temperatuurverschil door de komst van een zonnepark niet te verwachten is. Dit betekent dat de afstand tussen het bedrijf en het zonnepark voldoende is en er geen aanleiding bestaat om een grotere afstand tussen het bedrijf en het zonnepark in acht te nemen.

Landschappelijke waarden

Het klopt dat het zonnepark in strijd is met het ter plaatse geldende bestemmingsplan en de geldende bestemming. Met de onderhavige procedure omgevingsvergunning buitenplanse afwijking (artikel 2.12 lid 1, sub a onder 3° Wabo) wordt afgeweken van het bestemmingsplan. Er is gemotiveerd dat de omgevingsvergunningsaanvraag voldoet aan een goede ruimtelijke ordening. De aanvraag is voorzien van een goede ruimtelijke onderbouwing. Daarbij zijn ook de landschappelijke waarden afgewogen. De voorkomende landschapswaarden, zoals bodem, hoogteverschillen, waterhuishouding en opgaande beplanting blijven ongewijzigd. Wel zullen op de grond technische installaties in de vorm van zonnepanelen worden gebouwd. De omgevingsvergunning wordt verleend voor een periode van maximaal 25 jaar. Daarna worden de zonnepanelen en de bijbehorende voorzieningen verwijderd. Omdat bodem, water en beplanting in tact blijven, worden de landschapswaarden niet aangetast. Het zonnepark wordt voorzien van diverse maatregelen voor een landschappelijke inpassing, zoals struweelhagen met bloemrijke akkerranden langs de randen van het park en kruidenrijk grasland onder de panelen. Hiermee wordt tevens de biodiversiteit versterkt, o.a. door aansluiting bij het Project Patrijs van de Vogelwerkgroep Noordwest-Achterhoek.

Ten aanzien van de afname van gebieden met agrarisch en natuurlijke waarde door de aanleg van zonneparken merken wij het volgende op. De betreffende gronden aan de Goorseweg hebben een agrarische bestemming (geen natuurbestemming). Zonneparken zullen in het algemeen ontwikkeld worden op landbouwgrond. De wijziging van de oorspronkelijke bestemming is tijdelijk: na maximaal 25 jaar is de oorspronkelijke bestemming weer van kracht. Op grond van het provinciaal ruimtelijk beleid is de aanleg van zonneparken met een oppervlakte groter dan 2 hectare niet mogelijk binnen het Gelders Natuurnetwerk. De gemeente Lochem dient rekening te houden met het provinciaal beleid.

Klimaatakkoord

In artikel 2 van het Klimaatakkoord Parijs staat dat de landen urgente maatregelen moeten ondernemen om de uitstoot van schadelijke stoffen en gassen te verminderen en dat de negatieve gevolgen van klimaatverandering moeten worden aangepakt zonder de voedselproductie in gevaar te brengen. Grootschalige zonneparken zullen over het algemeen ontwikkeld worden op landbouwgrond. De wijziging van de oorspronkelijke bestemming is tijdelijk, na maximaal 25 jaar is de oorspronkelijke bestemming weer van kracht. In de gemeente Lochem is 100 hectare zonnepark nodig voor de klimaatscenario's. De invloed van 100 hectare zonnepark op het beschikbare areaal landbouwgrond in de gemeente Lochem is minder dan 1%. Niet wordt ingezien dat dit de voedselproductie in gevaar brengt, zoals bedoeld in artikel 2 in het klimaatakkoord.

Weigeren vergunning

De zienswijze geeft geen aanleiding om de vergunning te weigeren.

Conclusie zienswijzen

De zienswijzen geven geen aanleiding om aanvullende voorwaarden op te nemen ten opzichte van het ontwerpbesluit. Ook is er geen aanleiding de vergunning te weigeren. De zienswijzen leiden niet tot een ander besluit ten opzichte van het ontwerpbesluit.

Overzicht omwonende

Om een goed beeld te kunnen vormen omtrent de informatievoorziening richting de directe omwonende is een rondvraag gedaan. Voor deze rondvraag zijn 19 omwonende benaderd. Geen van de omwonende geeft aan het gevoel te hebben dat ze niet goed geïnformeerd zijn, 4 omwonende geven aan een neutrale houding te hebben t.o.v. de informatieverstrekking, de overige 15 omwonende geven aan dat ze goed geïnformeerd zijn. 1 van de omwonende heeft aangegeven wel bezwaar te hebben tegen de ontwikkeling, maar geen formeel bezwaar in te dienen tegen de vergunningsaanvraag. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de reacties weer:

Omwonende nummer	Goed geïnformeerd	Niet goed geïnformeerd	Neutrale houding	Geen bezwaar /opmerkingen	Wel bezwaar/opmerkingen
1	V		V		
2	V			V	
3	V			V	
4					
5	V			V	
6	V			V	
7	V			V	
8	V			V; Rekening houdende met landschappelijke inpassing.	
9	V			V; Rekening houdende met landschappelijke inpassing.	
10	V			V	
11			V		
12	V			V	
13	V				
14	V			V	
15	V				V; Maar er zal geen formeel bezwaar gemaakt worden. Negatieve houding tegenover gemeente i.v.m. wegnemen agrarische grond.
16			V		
17	V			V; Helaas voor de kievitten!	
18	V			V; Geen bezwaar tegen het zonnepark maar wel tegen het onttrekken van landbouwgrond aan landbouw.	
19				V; In goed overleg met het besluit van onze buurman	